

Veiligheid- en gezondheidsbeleid

huize
de levendige kinderopvang & bso
zelden
rust

Kindercentrum Huize Zeldenrust (KDV & BSO)

Inhoud:

1. Inleiding
2. Grote risico's
3. Omgang met kleine risico's
4. Risicovol spel
5. Veiligheidsbeleid
  - 5.1. Binnenmilieu
  - 5.2. Buitenmilieu
  - 5.3. Overige regels en afspraken
6. Gezondheidsbeleid
  - 6.1. Binnenmilieu
  - 6.2. Buitenmilieu
  - 6.3. Overige regels en afspraken
7. Rookvrij beleid
8. Thema's uitgelicht
  - 8.1. Grensoverschrijdend gedrag
  - 8.2. Vierogenprincipe
  - 8.3. Achterwachtregeling
9. ARBO
10. EHBO regeling
11. Beleidscyclus
12. Communicatie en afstemming intern en extern
13. Ondersteuning en melding van klachten

1. Inleiding

In dit beleid wordt ingegaan op de grootste veiligheids- en gezondheidsrisico's en staat beschreven hoe wordt omgegaan met deze risico's binnen onze organisatie, met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit alles om de kans op risico's zo minimaal mogelijk te houden.

Dit beleid is kindercentrum breed beschreven, dus geldt voor zowel de dagopvang als de BSO. Om tot dit beleid te komen zijn, aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal hierin stond of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Medewerkers zijn mede-verantwoordelijk om risico's te signaleren en te rapporteren aan leidinggevende (hierbij te denken aan veiligheid van binnen- en buitenmilieu). Jaarlijks wordt dit beleid volledig nagelopen, waardoor het actueel blijft en indien nodig (na bijvoorbeeld eventuele incidenten) aangepast wordt. Hierbij worden situaties uit de praktijk, die besproken zijn met pedagogisch medewerkers en/of de oudercommissie, meegenomen in de vernieuwde versie. De meest actuele versie is te alle tijden terug te vinden op www.huizezeldenrust.nl/documenten, waardoor alle medewerkers, stagiaires en ouders altijd dit document kunnen inlezen.

Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal minimaal twee keer per jaar tijdens een groepsoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. Op deze manier zal zorg worden gedragen voor implementatie, evaluatie en actualisatie.

Daarnaast wordt er minimaal 1 keer per jaar, in december, het huidige veiligheid- en gezondheidsbeleid doorgelezen. Dit wordt steeds door een andere medewerker gedaan. Wij geloven dat 'nieuwe' ogen meer zien. Bovendien zorgt dit ervoor dat het beleid door de hele organisatie heen wordt gedragen. Aan de hand daarvan wordt er kritisch bekeken of er aanpassingen nodig zijn in het beleid. De eventuele aanpassingen worden verwerkt in het actieplan. In het actieplan staat de te nemen actie beschreven alsook wie verantwoordelijk is voor de uitvoering hiervan. Tot slot noteren we hierop ook de realisatiedatum. Gedurende het jaar wordt dit actieplan up to date gehouden en aangevuld. Zo zorgen we er voor dat de veiligheid een actueel thema blijft binnen ons kindercentrum.

2. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven wij de belangrijkste grote risico's die binnen onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal vijf belangrijke risico's benoemd met daarbij behorende maatregel(en) die worden genomen om het risico tot een minimum te beperken. Tevens staat er beschreven op welke wijze er gehandeld dient te worden als er ondanks de maatregelen toch een daadwerkelijk risico plaatsvindt. Zo kan er na een situatie altijd geëvalueerd worden en indien nodig het beleid aangepast worden.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

- ❖ Vallen van hoogte. Wij hebben binnen ons kindercentrum meerdere klimrekken en commodes, waardoor kinderen kunnen vallen van een hoogte. Natuurlijk hebben we hiervoor enkele regels en maatregelen om te beperken dat dit gebeurt. Genomen maatregelen zijn:

- De buitenspeelruimten zijn door middel van hekjes van elkaar gescheiden. Elke groep heeft op die manier zijn eigen buitenruimte. Tijdens het buitenspelen worden deze hekjes (af)gesloten. De allerjongsten komen op die manier niet bij het hoge klimrek van de peuters. Heel af en toe wordt er met de jongere kinderen wel op een andere plek buiten gespeeld, maar er wordt dan continu toezicht gehouden dat de jongsten niet naar boven klimmen.
- Er ligt op meerdere plekken kunstgras of valzand i.p.v. stoeptegels rondom de klimrekken.
- Er is bewust gekozen voor dichte glijbanen bij de hoge klimrekken, hierdoor kunnen kinderen bovenaan niet van de glijbaan vallen.
- Er is te alle tijden toezicht van een pedagogisch medewerker wanneer de kinderen buiten (bij en op de klimrekken) spelen.
- Omhoog klimmen is alleen toegestaan op de daarvoor bedoelde gedeelten van de klimrekken. Het is niet de bedoeling om bovenop de glijbaan te klimmen, aan de zijkant van het klimrek omhoog te klimmen, etc.
- Kinderen mogen geen speelgoed mee naar boven nemen.
- Er is te alle tijden toezicht, contact en een volwassene aanwezig wanneer kinderen verschoond worden op de commode.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

- De pedagogisch medewerker neemt de situatie waar (wat is er gebeurd, troost het kind) en bekijkt of verdere actie noodzakelijk is (is het kind alleen verdrietig of is handelen noodzakelijk).
- Indien mogelijk lost de pedagogisch medewerker de situatie op met de kennis van kinder-EHBO, denk bijvoorbeeld aan een bult, splinter of schaafwond.
- Wanneer er meer aan de hand is, wordt er te alle tijden een BHV-er gevraagd om mee te kijken naar de situatie.
- Met de BHV-er wordt de afweging gemaakt of het nodig is om ouders in te lichten en/of een huisarts te bezoeken. Indien het om een noodgeval gaat zal de BHV-er de keuze maken om 112 te (laten) bellen.

❖ Verstikking/verslikking. Genomen maatregelen zijn:

- Op iedere groep wordt er gekeken naar het aanwezige speelgoed of hier gevaar is voor kinderen om het speelgoed in hun mond te nemen en zich te verslikken/stikken.
- Speelgoed wat niet geschikt is voor de leeftijdscategorie, wordt verplaatst naar de leeftijdsgroep waar dit wel bij past en anders wordt het direct weggegooid.
- Speelgoed wordt bij het schoonmaken ook altijd gecontroleerd op losse onderdelen.
- Met betrekking tot verstikking/verslikking bij het eten houden we rekening met hetgeen er aangeboden wordt. Jonge kinderen krijgen bijv. kleine stukjes brood en er wordt altijd aan tafel in een stoel gegeten met een pedagogisch medewerker om toezicht te houden.
- In bed worden geen speenkoorden langer dan 10 cm toegestaan.
- Alle pedagogisch medewerkers hebben een EHBO/BHV-diploma en de kennis om in te grijpen in een noodsituatie.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

- De pedagogisch medewerker neemt de situatie waar (wat is er gebeurd, hebben ze zich verslikt of stikken ze in eten/speelgoed).
- Kan de pedagogisch medewerker de situatie oplossen met zijn kinder-EHBO, denk hierbij aan slaan op de rug, handen omhoog of de heimlichgreep.
- De BHV-er wordt in deze situatie meteen erbij geroepen en neemt de beslissing of 112 wordt gebeld.
- Heeft de pedagogisch medewerker/BHV-er de situatie onder controle of is gekozen om 112 te bellen, worden de ouders geïnlicht over de situatie van hun kind.

- ❖ Verbranding (door heet water, zonlicht en bij kookactiviteiten). Genomen maatregelen zijn:
  - Heetwaterkranen worden alleen gebruikt door kinderen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
  - Thee voor de kinderen wordt lauw geserveerd, waardoor kinderen zich hier niet aan kunnen verbranden.
  - Thee voor de pedagogisch medewerkers wordt buiten het bereik van kinderen neergezet (hoog of ver op het aanrecht).
  - Kinderen worden met warme temperaturen/zonnige perioden in het jaar ingesmeerd met minimaal ZPF 30. Tevens worden kinderen niet blootgesteld aan zonlicht tussen 12.00 - 15.00 uur.
  - Er wordt in zonnige perioden en met warmte extra gezorgd voor schaduw. Daarnaast maken wij gebruik van schaduwdoeken op de speelplaatsen.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

- De pedagogisch medewerker neemt de situatie waar en handelt.
- De pedagogisch medewerker start met het koelen van het verbrande lichaamsdeel (door middel van lauwwarm water of in geval van verbranding door zonlicht d.m.v. doeken). Tijdens dit koelen wordt de BHV-er ingelicht.
- De BHV-er oordeelt hoe verder te handelen. De BHV-er neemt contact op met de ouders van het betreffende kind en gaat mee naar de huisarts of met de ambulance indien dit nodig is.

- ❖ Verdrinking. Op het terrein van het kindercentrum is een zwembad aanwezig. Genomen maatregelen zijn:

- Buitenruimten worden altijd gecontroleerd voor er gespeeld gaat worden. Mogelijk regenwater op plekken wordt meteen verwijderd.
- Het buitenzwembad is via een poort van de buitenspeelruimte gescheiden. Deze poort is altijd afgesloten en wordt alleen geopend om te gaan zwemmen en vervolgens weer afgesloten.
- Er is continu toezicht bij zowel het grote zwembad als bij gebruik van kleine zwembadjes. Pedagogisch medewerkers spreken af wie er continu bij het bad(je) blijft. Bij het zwembad wordt ook altijd rekening gehouden met het vier-ogen-beleid.
- Voorwaarde om zonder bandjes in het buitenzwembad te mogen is dat de kinderen minstens hun zwemdiploma A hebben en ouders schriftelijke toestemming geven voor het zwemmen zonder bandjes. Er is altijd een pedagogisch medewerker bij de kinderen in het zwembad.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

- De pedagogisch medewerker gaat over tot handelen (kind uit het water halen).
- De pedagogisch medewerker neemt de situatie waar (is het verdrinking, in het water terecht gekomen door een val) en handelt daarnaar.
- De BHV-er/assistent leidinggevende wordt erbij geroepen en oordeelt over de situatie, bij verdrinking wordt meteen 112 gebeld.
- De assistent leidinggevende neemt contact op met de ouders van het betreffende kind en gaat mee met de ambulance indien dit nodig is.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- ❖ Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling. Alle pedagogisch medewerkers hebben een geldig VOG, waarmee zij vanaf maart 2018 in het Personenregister ingeschreven staan en door de overheid continu gescreend worden. Er is een meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld aanwezig voor de pedagogisch medewerkers bij verdenken en/of vermoeden. Alle pedagogisch medewerkers zijn van deze meldcode op te hoogte. Bij onwenselijke situaties en/of vermoedens volgen wij het stappenplan van de meldcode kindermishandeling in de

kinderopvang. Jaarlijks wordt dit protocol doorgenomen met de pedagogisch medewerkers. Natuurlijk wordt er alles aan gedaan om grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling te voorkomen.

- De belangrijkste maatregel om te voorkomen dat er overschrijdend gedrag of kindermishandeling binnen het kindercentrum plaatsvindt, is het vier-ogen-beleid. Het vier-ogen-beleid wordt te alle tijden in acht genomen.
Meer informatie over de invulling van het vierogenprincipe, zie paragraaf 6.1.
- Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken en te blijven actualiseren op dit onderwerp.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan, waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

- Bij vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld wordt er te alle tijden de meldcode gevolgd.
- Indien er door een pedagogisch medewerker grensoverschrijdend gedrag wordt vermoed (zowel tussen kinderen als medewerkers), wordt altijd de leidinggevende op de hoogte gebracht.
- De leidinggevende neemt de situatie waar en neemt de stappen die nodig zijn in die situatie. Wanneer het iets tussen kinderen op de groep betreft, zullen de medewerkers overgaan tot handelen.

❖ Vermissing. Genomen maatregelen om dit te voorkomen zijn:

- Bij een wandeling wordt elk kind aan de hand gehouden of er wordt gelopen met wandelwagen, bolderkar of een evacuatiekoord.
- De kinderen worden tijdens het wandelen of bij een bezoek aan bijvoorbeeld de speeltuin meermaals geteld.
- Minstens één pedagogisch medewerker draagt een mobiele telefoon bij zich.

Te nemen actie wanneer dit voorkomt:

Wanneer een kind tijdens het verblijf binnen ons kindercentrum vermist raakt, treedt direct het stappenplan vermissing van een kind in werking (zie paragraaf 4.3.2.).

Gezondheid

Als kindercentrum doen wij er alles aan om de verspreiding van ziektekiemen en infecties te voorkomen. Dit risico kunnen we echter nooit helemaal wegnemen. Wanneer kinderen ziek mochten worden door welke omstandigheden dan ook, raadplegen wij altijd de regels van het RIVM (zoals ook opgenomen in de Kiddi-app). N.a.v. die informatie handelen wij als kindercentrum.

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende grote risico's nog even extra gedefinieerd, aangezien wij dit de meest voorkomende gezondheidsrisico's vinden:

❖ Overdracht ziektekiemen/infecties: Ziektekiemen en infecties kunnen op allerlei manieren overgedragen worden; door lucht, handen, voedsel, water en oppervlakten (speelgoed, e.d.). Wij doen er binnen het kindercentrum alles aan om zo hygiënisch mogelijk te werken.

Genomen maatregelen:

- een goede handhygiëne op de juiste momenten en op de juiste manier;
- ventileren en luchten;
- goed schoonhouden van materialen, oppervlakten, e.d.;
- regels voor voedselveiligheid;

- etc.
- ❖ **Dieren:** Op het terrein van het kindercentrum zijn meerdere dieren aanwezig. Wanneer de kinderen met de dieren in aanraking komen, kunnen zij in contact komen met ziektekiemen of infecties oplopen. Genomen maatregelen om dit te voorkomen, zijn:
  - Na aanraking van de dieren worden handen altijd gewassen met zeep.
  - De pedagogisch medewerker begeleidt de jongste kinderen naar de dieren, zodat na aanraking de handen meteen schoongemaakt worden.
  - Alle pedagogisch medewerkers zijn alert op de omgang met de dieren om de kans op krabben/bijten van eigen, maar ook ander gedierte, te minimaliseren.

3. Omgang met kleine risico's

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziektes als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- ❖ Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid;
- ❖ Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen;
- ❖ Het vergroot sociale vaardigheden.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen zoals speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen, zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of niezen/hoesten in de elleboog.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

4. Risicovol spel

Uit onderzoek is gebleken dat kinderen steeds minder buiten spelen en meer worden beperkt in hun mogelijkheden om risicovolle activiteiten te ondernemen. Dit heeft een negatief effect op diverse ontwikkelingsgebieden. Daarom staat risicovol spelen de laatste tijd volop in de belangstelling en zijn we er als organisatie van overtuigd dat risicovol spelen essentieel is voor de ontwikkeling van kinderen.

Risicovol spelen houdt in dat kinderen bezig zijn met spannende, uitdagende en avontuurlijke activiteiten, waarbij een risico bestaat op kleine verwondingen. Tijdens risicovol spelen testen en verleggen kinderen hun grenzen door nieuwe dingen uit te proberen en hun angsten te overwinnen. Kinderen vinden risicovol spelen leuk, omdat zij opwindend, spannend en trots ervaren. Natuurlijk moeten kinderen beschermd worden tegen onaanvaardbare risico's, maar een bult of schaafwond is helemaal niet erg. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat risicovol spelen een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van kinderen. Enkele belangrijke voordelen zijn:

- ❖ Kinderen leren risico's inschatten.

- ❖ Kinderen ontwikkelen de cognitieve vaardigheden om de juiste beslissingen te kunnen nemen als ze zich in een risicovolle situatie bevinden.
- ❖ Kinderen vergroten hun onafhankelijkheid, hun zelfvertrouwen en hun doorzettingsvermogen.
- ❖ Kinderen werken tijdens risicovol spelen aan hun motorische ontwikkeling.
- ❖ Kinderen werken tijdens risicovol spelen aan hun sociale vaardigheden.

Als kinderen uitdagingen aangaan, grenzen verleggen en risico's inschatten, is dat goed voor hun ontwikkeling. Ze worden er motorisch vaardiger, zelfverzekerder en socialer door. Tevens verhoogt het hun zelfredzaamheid. Bij uitdagend spelen kunnen kinderen stevig stoeien, hoog klimmen, hard rennen en flink botsen. Daar komt wel eens een schram of schaafwond bij kijken. En daar is helemaal niks mis mee, dat noemen wij juist 'Goed Gespeeld'.

Dit proberen we op ons kindercentrum positief te stimuleren bij de kinderen. We troosten ze en zeggen dat het kan gebeuren en helemaal niet erg is. Op een positieve manier omgaan met hun verdriet op dat moment verhoogt hun zelfvertrouwen. Soms is dit lastig en gaan we samen met het kind de uitdaging aan. Goed voorbeeld doet volgen.

Risicovol spelen kan op verschillende manieren, zie hieronder de 6 belangrijkste categorieën.

Spelen met snelheid

Trek- en duwspelen (stoeien)

Spelen met gevaarlijke voorwerpen

Spelen op hoogte

Spelen uit zicht

Spelen op gevaarlijke plekken

Op ons kindercentrum stimuleren we risicovol spelen, zonder de fysieke veiligheid van de kinderen in gevaar te brengen. We geven als pedagogisch medewerkers de kinderen de ruimte om uitdagingen aan te gaan en te leren van hun ervaringen. We kijken naar het ontwikkelingsniveau van het individuele kind en bepalen zo welke activiteiten bij de kinderen passen. Zowel op fysiek vlak: ze ontwikkelen hun motorische vaardigheden (vangen, gooien, mikken, afstanden inschatten) als op sociaal vlak. Samen spelen betekent ook compromissen sluiten, samenwerken, omgaan met anderen en conflicten aangaan en oplossen.

5. Veiligheidsbeleid

5.1. Binnenmilieu

5.1.1. Leefruimten en speelgoed

De ruimtes zijn zo ingedeeld dat kinderen zonder directe begeleiding daar veilig kunnen spelen.

Het speelgoed wordt gescreend op veiligheid en zodra die veiligheid niet meer kan worden gegarandeerd, wordt dat speelgoed weggedaan. Medewerkers zijn hier medeverantwoordelijk voor en rapporteren bijzonderheden aan de leidinggevende. Leefruimtes worden continue gecontroleerd om de veiligheid voor de kinderen en medewerkers te garanderen. Speelgoed, ramen, meubilair, vloerbedekking, etc. worden continu in de gaten gehouden op eventuele slijtage of gebreken.

Veiligheid van de kinderen staat voorop. Bij binnenkomst bij nat weer wordt de vloer goed gedroogd.

Ruimtes zijn zo ingedeeld dat er voldoende ruimte over blijft om doorheen te lopen en te spelen.

Er wordt alleen in leefruimtes gespeeld, dus niet in sanitaire ruimtes of slaapkamers. Er zijn voldoende opslagruimtes aanwezig, hiervoor worden geen slaapkamers gebruikt.

Binnen ons beleid is het open deurenbeleid gebruikelijk, hierbij wordt rekening gehouden met het spelmateriaal. Bij voorkeur gaan de oudere kinderen dan bij de jongere spelen, daar is het speelgoed wat groter. Andersom gebeurt alleen met goede toezicht, want kleine kinderen komen dan in aanraking met kleiner spelmateriaal. Na het spelen wordt al het speelgoed opgeruimd, voordat er andere activiteiten gedaan worden. In alle ruimten zijn afvalbakken aanwezig, zo wordt afval op de grond dan ook onmiddellijk opgeruimd. Kinderen mogen in de binnenruimtes niet rennen, dit mag alleen in buitenruimtes. Ramen worden altijd op kierstand gezet, zodat kinderen er niet uit kunnen klimmen.

5.1.2. Meubels

Meubels en speelgoed worden vaak gecontroleerd op defecten en splinters. Indien nodig worden kapotte meubels en/of speelgoed meteen verwijderd van de groep. Als reparatie mogelijk is, zullen ze gerepareerd worden en anders (indien nodig) vervangen.

Kinderen in losse kinderstoelen worden ver genoeg van bijvoorbeeld de tafel af gezet, zodat ze zichzelf niet kunnen afzetten met hun voeten. Kinderen worden altijd door een volwassene in de kinderstoel gezet en klimmen er nooit zelf in. Kinderen worden in een kinderstoel altijd met een riempje vastgezet, zodat ze er niet uit kunnen klimmen. Alle kinderstoelen hebben een spijl tussen de benen, zodat het kind er niet uit kunnen glijden. Boxen zijn alleen aanwezig in de babygroep. Kinderen die zichzelf op kunnen trekken, worden niet meer in de box gelegd, er wordt dan gekozen voor bijvoorbeeld de snoezelruimte. Grotere kinderen (ouder dan 1 jaar) worden ook niet in de box gezet.

Aanwezige kasten staan vast of zijn zwaar genoeg dat ze niet zomaar kunnen omvallen. Wanneer er nieuwe ladekasten worden aangeschaft, zullen ze voorzien zijn van kantelbeveiliging. Sloten op deuren, kasten en/of lades worden altijd goed gesloten.

5.1.3. Stopcontacten

Alle stopcontacten zijn voorzien van stopcontactbeveiligers (indien de stopcontacten zich bevinden op een hoogte waar de kinderen bij kunnen). Nieuwe stopcontacten worden geplaatst boven 1,50 meter. Er wordt door de pedagogisch medewerkers en directie met regelmaat gecontroleerd dat de stopcontacten nog veilig zijn en voorzien van stopcontactbeveiligers.

Wanneer stopcontactbeveiliging mist, wordt deze zo snel mogelijk aangebracht. Apparaten staan vast of het snoer loopt zo dat de kinderen hier niet bij kunnen. Het risico dat apparaten vallen doordat er aan het snoer getrokken wordt, is hierdoor uitgesloten.

5.1.4. Fingersaves

Er zijn, op plekken waarvan dat nodig wordt geacht, fingersaves geplaatst tot minimaal 1,20 meter hoogte. Er wordt regelmatig gecontroleerd of ze nog goed vast zitten. Wanneer dit niet het geval is, worden ze gerepareerd of vervangen.

5.1.5. Schoonmaakmiddelen en schoonmaak

Halverwege de dag worden de groepen gestofzuigd en gedweild. Kinderen mogen op dat moment niet spelen op de plek waar schoongemaakt is, zodat kinderen er niet over kunnen uitglijden. Schoonmaakmiddelen worden opgeborgen achter (kinder)slot, zodat de kinderen hier niet bij kunnen. Buiten worden er bij voorkeur geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt. Wanneer dit wel noodzakelijk is, wordt dit gedaan in een weekend.

5.1.6. Verschon en slapen

Veel regels rondom hygiëne en veiligheid zijn al opgenomen in de verschillende protocollen: zoals bijvoorbeeld het protocol 'veilig slapen en wiegendood'.

Ter aanvulling daarop zorgen wij voor veiligheid rondom het verschonen en naar bed gaan. Kinderen klimmen nooit alleen (via het trapje) op de verschoontafel, maar worden daar altijd in begeleid. Er is altijd toezicht bij de kinderen in de sanitaire ruimte en het toilet. Met kinderen die op de verschoontafel liggen, wordt altijd lichamelijk contact gehouden, zodat zij er niet af kunnen vallen. Benodigdheden voor het verschonen en slapen worden altijd gepakt voordat een kind op de commode wordt gelegd, zodat alles binnen handbereik is. Luiers, crèmes en lotiondoekjes zijn altijd binnen handbereik. Wanneer deze bij uitzondering op zijn, wordt een andere medewerker of stagiaire ingezet om deze te pakken.

De aanwezige bedden zijn goedgekeurd en worden ook juist gecontroleerd. De kinderen worden in bedjes gelegd waar ze zelf niet uit kunnen klimmen en er wordt voldoende toezicht gehouden. Spenen van kinderen worden voor gebruik altijd gecontroleerd. Wanneer de speen beschadigd is, wordt er gekozen voor een andere. Spenen zijn eigendom van ouders, dus bij beschadiging worden ouders hiervan op de hoogte gesteld.

5.2. De buitenmilieu

5.2.1. Buitenruimtes

De pedagogisch medewerkers hebben vanuit de groepsruimte zicht op de direct aan de groep grenzende buitenspeelruimte(s). Een buitenspeelruimte bevindt zich aan de zijkant/achterkant van het gebouw en de andere ligt aan de voorkant.

Alle buitenruimtes zijn voorzien van hekken met poorten. Deze worden continu gesloten met een sleutel of zijn voorzien van kindersloten, waardoor kinderen de poorten niet kunnen openen.

Kinderen mogen zelf niet buiten de poorten komen, dit alleen samen met pedagogisch medewerkers. Voor elke leeftijdsgroep is een eigen buitenruimte, zodat de grotere kinderen niet 'storen' in het spel van de jongste kinderen. Peutergroep en BSO kunnen gebruik maken van dezelfde buitenruimte. Er is bij alle buitenruimtes voldoende speel- en loopmogelijkheid aanwezig. Elke buitenruimte heeft aanwezig speelgoed dat past bij de leeftijdscategorie. Na het buiten spelen wordt het speelgoed opgeruimd. Bij de peuter-ruimte is een klimtoestel aanwezig. Ouders dienen voor het gebruik van dit klimtoestel toestemming te geven. Dit toestel wordt maandelijks gecontroleerd op eventuele gebreken/slijtage, welke dan zo spoedig mogelijk verholpen worden. Tevens worden de buitenruimtes en het speelgoed gecontroleerd op oneffenheden, verontreiniging, etc. Medewerkers zijn medeverantwoordelijk voor een veilige buitenruimte en rapporteren aan leidinggevenden. Aspecten die direct verwijderd of verbeterd kunnen worden, worden onmiddellijk aangepakt. Zo wordt afval direct verwijderd en verontreinigde plekken schoongemaakt.

Tijdens het buitenspelen wordt er door de pedagogisch medewerkers bepaald welk speelgoed gebruikt wordt. Zo wordt er door BSO-kinderen niet gefietst wanneer de jongste peuters erbij zijn. Losliggend speelgoed in de buurt van het klimtoestel wordt opgeruimd.

Touwtjes aan bijvoorbeeld jassen bij kinderen worden voor het buitenspelen vastgeknoopt of verwijderd, zodat kinderen niet kunnen blijven hangen. Tijdens het buiten spelen is er altijd toezicht van een pedagogisch medewerker. Enkele belangrijke regels buiten:

- ❖ Niet klimmen op de hekken;
- ❖ Binnen de poort blijven;
- ❖ Wanneer de bal over het hek gaat, worden pedagogisch medewerkers gevraagd;

5.2.2. Zwembad

Het buitenzwembad is via een poortje van de buitenspeelruimte gescheiden. Als er gezwommen wordt, zal dit altijd alleen onder toezicht van minimaal 1 pedagogisch medewerker gebeuren. Voorwaarde om zonder bandjes in het buitenzwembad te mogen is dat de kinderen minstens hun zwemdiploma A hebben.

In de zomer wordt er met de kinderen gebruik gemaakt van losse zwembadjes, tevens is er een groot zwembad aanwezig. Zowel bij het grote zwembad als bij de kleine is er continu toezicht. Pedagogisch medewerkers spreken af wie er te alle tijden bij het badje blijft. In en rondom het zwembad wordt extra gelet op de veiligheid van de kinderen. Zo hebben alle kinderen die geen zwemdiploma hebben een zwemvest aan wanneer zij de ruimte van het zwembad betreden.

5.2.3. Planten en dieren

In de buitenruimtes staan enkele bomen en struiken die veilig zijn voor kinderen. Met de kinderen besteden wij aandacht aan de appels, peren, kersen en druiven. Wij gaan kijken naar de bloesem en op welke wijze de vruchten groeien. Bij de buitenruimtes van de peuters en de BSO hebben wij met de kinderen moestuintjes aangelegd waar wij in de zomer eigen aardbeien, tomaten en andere groenten/fruit van kunnen eten. Gezamenlijk met de kinderen worden deze planten gekocht, geplant, water gegeven, vruchten geplukt en de tuin bijgehouden. In de wei staan geiten, kippen en konijnen. Gezamenlijk met de kinderen voeren wij de geiten, kippen en konijnen. Op die manier leren wij kinderen vertrouwd te worden en om te gaan met dieren en natuur. De kinderen mogen ook in de wei om even te spelen of om de dieren te borstelen. Na het bezoek in de dieren wei of wanneer kinderen buiten hebben gespeeld, worden altijd handen gewassen met water en zeep.

5.2.4. Activiteiten (speelmateriaal en gereedschap werkbank)

Tijdens speelactiviteiten met de kinderen wordt er altijd gekeken wat er mogelijk is in de huidige situatie. Kinderen mogen tijdens het spelen (bijvoorbeeld buiten) ook uitgedaagd worden om tot verdere ontwikkeling te komen. Onder toezicht van de pedagogisch medewerker wordt er gekeken wat wel en niet mogelijk is. Er zijn enkele regels voor het spelen van binnen en buiten vastgelegd, maar er wordt ook uitgegaan van 'gezond boerenverstand'.

5.2.5. Buiten slapen

In de buitenruimte van de babygroep staan twee dubbele buitenbedden. Dit wil zeggen dat er vier kinderen buiten kunnen slapen. Tijdens het buitenslapen worden de regels omtrent veilig slapen die in ons protocol 'veilig slapen en preventie wiegendood' staan beschreven gevolgd. De bedjes zijn ten alle tijden dicht en worden niet gebruikt om in te spelen. Daarnaast staat de werkwijze van het buiten slapen volledig beschreven in het protocol 'Buiten slapen bij Huize Zeldenrust'. Op deze manier willen wij de veiligheid rondom het (buiten) slapen in acht nemen.

5.3. Overige regels en afspraken

5.3.1. Vervoer

Wanneer er met de kinderen het terrein verlaten wordt, wordt er goed gelet op de veiligheid van de kinderen. Alle plekken waar met de kinderen gespeeld wordt, worden vooraf gescreend op rommel en gevaarlijke objecten.

Wanneer er met de kinderen wordt gewandeld, worden de gele hesjes gedragen. Daarnaast wordt er ten alle tijden gekeken het beroepskracht-kind-ratio in acht genomen. Met meer dan drie kinderen wordt er altijd gebruik gemaakt van fiets, auto, BSO-bus, go-cap, bolderkar, wandelwagens of evacuatiekoord. Te alle tijden staat de veiligheid van de kinderen voorop. Tevens geven ouders toestemming voor het vervoeren van hun kind met de auto en/of BSO-bus, go-cap. Wanneer er kinderen vervoerd worden met een de Go Cap of auto, wordt er gebruik gemaakt van autostoeltjes en gordels. Pedagogisch medewerkers houden er rekening mee op welke wijze kinderen het beste kunnen in- en uitstappen.

Er wordt met lopen, fietsen, etc. altijd het goede voorbeeld gegeven aan kinderen. Denk hierbij aan oversteken, met oudere kinderen wordt er samen gekeken of oversteken mogelijk is.

BSO-bus:

Sinds 2021 is de BSO-bus terug op locatie (voorheen was dit de Stint). Alle medewerkers die hierop rijden hebben een rijtraining gevolgd en zijn sindsdien gecertificeerd om de BSO-bus te mogen besturen. Deze rijtraining heeft zowel een theoriedeel als een praktijkexamen. Ouders geven digitaal toestemming of hun kind vervoerd mag worden in de BSO-bus.

Sinds 2024 is onze go-cap als nieuw voertuig toegevoegd en worden ook hiermee doormiddel van digitaal toestemming kinderen vervoerd.

5.3.2. Vermissing van een kind

Het volgende stappenplan treedt in werking wanneer een kind vermist wordt tijdens het verblijf binnen het kinderdagverblijf:

Stap 1: Er wordt zo rustig mogelijk gereageerd. In paniek raken helpt niet.

Stap 2: Er wordt vastgesteld waar het kind is kwijt geraakt. Was de groep op dit moment binnen of buiten? Dus in- of rondom het kindercentrum of gebeurde het tijdens een wandeling/uitstapje?

Stap 3: Als het buiten het kindercentrum is gebeurd, wordt de locatie (Gebroeders van Doornelaan 28a) ingelicht welk kind er vermist wordt en waar het gebeurd is. De pedagogisch medewerkers op de locatie kunnen uitkijken naar het kind. Als het kind is gevonden wordt dit aan elkaar doorgegeven. Alle pedagogisch medewerkers hebben hun telefoon bij zich en op geluid staan.

Stap 4: Pedagogisch medewerker waarschuwt de leidinggevende.

Eén pedagogisch medewerker gaat op zoek naar het kind. De pedagogisch medewerkers gaan met de groep kinderen terug naar de locatie. Eventueel wordt er (telefonisch) overlegd of er pedagogisch medewerkers of directie kunnen komen om (te helpen) de kinderen op te halen.

Leidinggevende zorgt (op afstand) voor meer mankracht om te zoeken. Spreek af wie welke kant opgaat, eventueel met een vervoersmiddel.

Stap 5: Na 15 minuten zoeken belt de pedagogisch medewerker de politie. De leidinggevende informeert de ouders.

Bij BSO kind zoek:

- Informeer collega's en vraag na of zij iets weten.
- Informeer bij broertjes/zusjes.

- Informeer bij school.
- Informeer de ouders.
- Ga zoeken, volg hierbij de stappen uit het protocol kind vermissing.
- Bel de politie binnen 30 minuten na vermissing.

5.3.3. Ongevallen en rampen

Huize Zeldenrust beschikt over een alarminstallatie, een ontruimingsplan en bij de deur van elke groep hangt een lijst met noodnummers. Jaarlijks wordt het team om aandacht gevraagd voor deze belangrijke zaak middels een ontruimingsoefening en wordt er doorgesproken wat te doen bij calamiteiten. Tevens hebben alle pedagogisch medewerkers een EHBO-diploma en er zijn diverse pedagogisch medewerkers opgeleid tot bedrijfshulpverlener.

5.3.4. Vuur, roken en medicijnen

Binnen ons kindercentrum wordt niet gerookt, ook niet op de buitenruimtes. Over medicijnverstrekking staat meer opgenomen in het protocol 'ziek kind'. Medicijnen worden altijd buiten het bereik van kinderen bewaard in originele medicijnenverpakking.

5.3.5. Warmwaterkraan

Bij aanwezigheid van een warmwaterkraan wordt er met de kinderen afgesproken hier niet aan te komen, omdat de kraan heet water kan geven en ze zich dan kunnen verbranden (pijn doen). Warmwaterkranen worden dus niet gebruikt door kinderen! Alleen onder toezicht mogen de kinderen bijvoorbeeld helpen met afwassen. Pedagogisch medewerkers bedienen dan de kranen. Oudere kinderen wordt hierbij geleerd dat rood warm water betekent en blauw koud water. Kinderen wassen hun handen bij koudwaterkranen met zeep, dit gebeurt altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerkers.

5.3.6. Thee en andere warme dranken

Thee voor kinderen wordt lauwwarm geserveerd, zodat kinderen zich er niet aan kunnen verbranden. We letten erop dat pedagogisch medewerkers en stagiaires hun thee op plekken zetten waar kinderen niet bij kunnen (ver op aanrecht of tafel). Er wordt nooit thee gedronken met een kind op schoot. Er wordt gelet op goede vaste oortjes aan de theekopjes.

6. Gezondheidsbeleid

6.1. Pedagogisch medewerkers

6.1.1. Eten

Voordat er eten wordt klaargemaakt voor de kinderen, zorgen de pedagogisch medewerkers voor een goede hygiëne. Zo worden handen altijd met zeep gewassen voordat de medewerker in contact komt met voeding. Er wordt te alle tijden gezorgd voor een hygiënische omgeving, zoals schone tafels, aanrecht, etc. Ook borden, bestek en bekertjes worden goed gereinigd: na het eten worden deze altijd afgewassen (of in de vaatwasser gezet), afgedroogd met een schone handdoek en opgeruimd.

Eind 2024 zijn wij overgestapt naar porselein servies (borden, bestek, bekertjes, kommen, waterkannen, etc). Dit in verband met het 'beperken' van plastic delen die schadelijk zijn voor ons lichaam.

Het gebruik van glazen schaaltes voor de fruithap, glazen kannen voor drinken, porseleinen borden voor de lunch, porseleinen kommen voor het warm eten en roestvrijstalen bestek.

6.1.2. Verschoning of toiletgebruik

Als een kind wordt verschoond, wordt daarna altijd de verschoningstafel gereinigd. Na een plasluier met allesreiniger en na een poepluier eerst met allesreiniger en daarna ook met 70% alcohol. Luiers worden bij verschoning direct weggegooid in de daarvoor aanwezige luieremmers, zodat kinderen er niet bij kunnen. Na verschoning wassen de pedagogisch medewerkers altijd hun handen met zeep. Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat verschoningskussens onmiddellijk worden vervangen als deze beschadigd of kapot zijn. Bij het gebruik van het potje wordt deze na gebruik meteen goed gereinigd en opgeborgen buiten bereik van kinderen.

Pedagogisch medewerkers wassen hun handen ook na eigen toiletbezoek of het helpen van kinderen. Handdoeken worden verschoond wanneer ze zichtbaar verontreinigd zijn en minimaal ieder dagdeel.

6.1.3. Medische handelingen en geneesmiddelenverstrekking

Zoals aangegeven in ons protocol 'Ziek kind' zullen handelingen nooit zomaar uitgevoerd worden en worden geneesmiddelen niet zomaar verstrekt. Natuurlijk kan het weleens voorkomen dat er geneesmiddelen verstrekt dienen te worden (altijd met toestemming van ouders). Hierbij letten de pedagogisch medewerkers op goede hygiëne. Zo worden handen altijd gewassen voor en na het behandelen. Tevens worden handschoenen, tissues of vingercondooms gebruikt om zelf aan te brengen, welke weggegooid worden na eenmalig gebruik. Een thermometer wordt na gebruik met alcohol gereinigd en altijd alleen gebruikt met daarvoor bestemd hygiënehoesje. In het geval van eventueel wondvocht, bloed, pus, braaksel of diarree wordt de behandelde plek altijd gereinigd met allesreiniger en alcohol.

Bij wondverzorging worden extra maatregelen geboden om de hygiëne te waarborgen:

- open wonden worden afgedekt met waterafstotende pleisters;
- wondvocht of pus wordt, voordat het gaat lekken, afgedept;
- na wondbehandeling worden handen en de plek waar eventueel vocht terecht is gekomen met zeep en alcohol gereinigd;
- kleding en stof waar bloed of wondvocht op zit, wordt onmiddellijk op 60 graden gewassen.

6.1.4. Schoonmaken

Om alles in alle ruimtes zo schoon en hygiënisch mogelijk te houden, hebben wij schoonmaaklijsten. Deze zijn verdeeld in dagelijks, wekelijks, maandelijks en jaarlijks. De dagelijkse werkzaamheden worden door de pedagogisch medewerkers uitgevoerd en de wekelijkse, maandelijks en jaarlijkse aspecten worden uitgevoerd door de interieurverzorgster. De pedagogisch medewerkers stofzuigen na het eten (halverwege de dag) de groepsruimte en dweilen de vloer (waar gegeten is). In deze ruimtes zijn soms ook kinderen aanwezig. Echter wordt er altijd gezorgd voor voldoende ventilatie door het openzetten van een raam. Grote schoonmaakwerkzaamheden worden aan het einde van de dag gedaan, zonder dat er kinderen bij aanwezig zijn. Alle prullenbakken worden minimaal één keer per dag geleegd om hygiëne optimaal te houden. Schoonmaakmiddelen worden altijd opgeborgen op een plek waar kinderen niet bij kunnen.

Het interieur wordt met een nat doekje met allesreiniger schoongemaakt. Doekjes worden na het reinigen en sowieso aan het einde van de dag in de was gedaan en gewassen op 60 graden. Doekjes worden na gebruik (van tafels e.d.) altijd uitgespoeld en netjes op het aanrecht gelegd. Doekjes die gebruikt zijn voor het reinigen van de verschoningsplekken of de toiletruimte, worden na gebruik onmiddellijk in de wasmand gedaan.

6.2. Kinderen

6.2.1. Eten

Voordat de kinderen gaan eten, wassen zij (onder begeleiding van pedagogisch medewerkers) altijd hun handen. Handen worden gewassen met desinfecterende zeep en worden gedroogd met papieren doekjes. Bij jongere kinderen worden handen gewassen door middel van een washandje (één washandje per kind). Tijdens het eten hebben kinderen ieder een eigen bord, bestek en beker.

Na het eten worden handen en monden schoon gemaakt met een washand. Er wordt dan één washandje per kind gebruikt, welke na gebruik in de was gaat.

Afgekolfde moedermelk

Ouders kunnen ervoor kiezen om moedermelk af te kolven en deze mee te geven naar het kinderdagverblijf. Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het hygiënisch en gekoeld vervoeren van de gekolfde melk naar het kindercentrum. De flessen moeten gelabeld zijn met naam van het kind, de datum en tijdstip van het kolven. De melk wordt bewaard in de koelkast en mag maximaal 72 uur na het kolven gebruikt worden. Melk kan ook bij ons in de diepvries worden gedaan. Melk die bevroren is, wordt ontdooid in de koelkast en moet binnen 24 uur worden gebruikt en wordt anders weggegooid. Ontdooide melk wordt nooit opnieuw ingevroren. Moedermelk wordt altijd verwarmd in de flessenwarmer en niet in de magnetron. Resten afgekolfde moedermelk worden altijd weggegooid, wij nemen hierin geen risico.

De temperatuur van melkflessen worden altijd gecontroleerd door enkele druppels op de pols te voelen. Al onze pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van hoe de goede temperatuur voelt.

6.2.2. Verschoning of toiletgebruik

Kinderen worden verschoond op een schone verschoningstafel. Als kinderen naar het toilet zijn geweest, wassen zij altijd hun handen. Hier zien de pedagogisch medewerkers op toe. Ook wanneer kinderen op het potje zijn geweest worden handen gewassen, het potje gereinigd en opgeborgen op een plek waar kinderen niet bij kunnen. Ook zien de pedagogisch medewerkers erop toe dat er geen speelgoed meegenomen wordt naar het toilet/verschoningsruimte.

6.2.3. Ziekte

Bij zieke kinderen wordt er altijd extra goed gelet op de hygiëne. Zo wordt speelgoed, knuffels en bedden eventueel extra gewassen wanneer een ziek kind hiermee in aanraking is gekomen. Alles wordt goed gereinigd voordat andere kinderen hier weer mee spelen of gebruik van maken. Kinderen wordt geleerd om bij hoesten of niezen dit in de elleboog te doen, niet naar elkaar toe te hoesten of niezen, de handen daarna te wassen en eventueel een zakdoek te gebruiken. Kinderen met snotneuzen wordt geleerd regelmatig de neus te snuiten (ze worden hier ook bij geholpen). Hier wordt i.v.m. hygiëne altijd papieren zakdoekjes voor gebruikt.

Kinderen met een koortslip, waterpokken of krentenbaard worden in de gaten gehouden met betrekking tot knuffelen en kussen van andere kinderen. Dit is niet gewenst in verband met besmetting. Tevens wordt ook hierbij speelgoed, bedden, etc. extra gewassen.

6.2.4. Dieren(wei) en planten

Er zijn verschillende dieren aanwezig binnen ons kinderdagverblijf (geiten, kippen, konijnen). Kinderen kunnen door de omheining van de dierenwei rechtstreeks in contact komen met geiten of kippen. Onze dieren zijn geënt voor verschillende ziekten en staan onder controle van dierenarts en groot geitenhouder. Gezamenlijk worden de dieren gevoerd onder toezicht van de pedagogisch medewerkers. Na aanraking van de dieren worden handen altijd gewassen met zeep. Alle pedagogisch medewerkers zijn alert op de omgang met de dieren om de kans op krabben/bijten van de dieren te minimaliseren. Zo wordt er in de zomertijd ook rekening gehouden met zoetigheid buiten i.v.m. wespen, etc. Plakkerige handen worden bij buitenspelende kinderen direct schoongemaakt.

Eventuele uitwerpselen van ongedierte worden onmiddellijk verwijderd en de plek wordt goed schoongemaakt. Ook zijn de pedagogisch medewerkers alert op bijvoorbeeld teken. Wanneer er naar het bos gegaan wordt, wordt er rekening gehouden met beschermende kleding. Tevens worden kinderen goed gecontroleerd, bij constatering wordt de teek zo spoedig mogelijk verwijderd met een tekenpincet, het wondje wordt gedesinfecteerd en ouders worden ingelicht.

Ongedierte wordt binnen zoveel mogelijk geweerd door kieren en naden te dichten. Over het algemeen zijn er geen planten aanwezig op de groepen. Mocht dit bij uitzondering wel zo zijn, dan

wordt er rekening gehouden met eventuele allergieën bij kinderen. Tevens zijn er geen harige of sterk geurende planten aanwezig. Indien er planten aanwezig zijn, worden deze minimaal eenmaal per week af gedaan, zodat ze geen stof verzamelen.

6.2.5. Beddengoed

Kinderen worden binnen ons kindercentrum in een eigen bedje gelegd. Alle bedjes worden elke week volledig gewassen en extra bij zichtbare verontreiniging. Het beddengoed wordt altijd gewassen op 60 graden. Oudere kinderen hoeven in bed niet perse een slaapzak aan, zij slapen onder een deken (kort opgemaakt: zie 'Protocol veilig slapen en wiegendoodpreventie').

6.2.6. Zwembad(jes)

In de zomer wordt er gebruik gemaakt van kleine zwembadjes (iedere groep een eigen). Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van het grote zwembad. Het grote zwembad wordt continu gefilterd door middel van een pomp. Tevens wordt het water gezuiverd door middel van chloor. Dagelijkse controle van het water en de temperatuur zorgt voor een goed waterklimaat. Het water van de kleine zwembadjes wordt aan het einde van de dag uit het zwembad gelaten. De zwembadjes worden schoon gemaakt voordat er nieuw water in komt. Er wordt niet gegeten en gedronken in het zwembad en er wordt alleen schoongemaakt speelgoed gebruikt in het zwembadwater. Er worden bij de jongste kinderen zwemluiers gebruikt in het zwembad. Mocht het water zichtbaar verontreinigd worden, wordt het water voor verder gebruik ververst.

6.3. Overige regels en afspraken

6.3.1. Knuffels, speelgoed en verkleedkleding

Knuffels en speelgoed worden wekelijks en maandelijks gewassen, altijd op minimaal 60 graden. Verkleedkleding is vaak moeilijk te wassen op hoge temperatuur, vandaar dat deze wordt gewassen op 40 graden, het langste programma. Zichtbaar verontreinigd speelgoed, knuffels of verkleedkleding wordt onmiddellijk gewassen. Ook wanneer er zieke kinderen hebben gespeeld met speelgoed, verkleedkleding of knuffels worden deze extra gewassen. Speelgoed van de binnen- en buitenruimte wordt gescheiden gehouden. Soms kan ervoor gekozen worden om speelgoed mee naar buiten of binnen te nemen, dan wordt dit daarna zorgvuldig gereinigd. Er is alleen speelgoed aanwezig dat makkelijk te reinigen en slijtvast is. Kapot speelgoed wordt vervangen of indien dit niet mogelijk is weggegooid.

6.3.2. Temperatuur en ventilatie

Door het gehele kindercentrum staan CO₂-meters, die per groeps- en slaapruijnte de CO₂-waardes meten. Via de tablets komen meldingen indien er niet aan de CO₂-voorwaarden wordt voldaan. De medewerkers kunnen hierop vervolgens anticiperen.

In alle ruimten worden ramen, deuren en verwarmingen gebruikt om de temperatuur te regelen. Streef temperatuur in de leefruimtes is ongeveer 20 graden. Er wordt op gelet dat de temperatuur niet lager is dan 17 en niet hoger dan 25 graden. Als er veel bewegingsspelletjes binnen worden gedaan, worden de ruimten altijd extra geventileerd. Daarnaast worden alle ruimten 's nachts gelucht, alle ramen en de binnendeuren staan dan open. In het kindercentrum zijn ventilatieroosters aanwezig en worden, wanneer deze zichtbaar verontreinigd, zijn schoongemaakt. Er wordt gedurende de dag meermaals geventileerd door de aanwezige ramen/deuren open te zetten. Bij koude temperaturen worden ramen overdag open gezet wanneer er weinig/geen kinderen in de ruimten zijn (bijvoorbeeld in bed liggen of naar buiten zijn). Er wordt nergens gerookt binnen ons kinderdagverblijf, ook niet op onze buitenruimten. Na werkzaamheden binnen het kinderdagverblijf waarbij geuren vrij komen (zoals verven), wordt er altijd extra geventileerd.

Met warme temperaturen/zonnige perioden worden de kinderen om de twee uur ingesmeerd met zonnebrandcrème minimaal ZPF 30. Wanneer kinderen in aanraking komen met water, worden de kinderen opnieuw ingesmeerd. Tevens worden kinderen tussen 12.00 en 15.00 uur nauwelijks blootgesteld aan directe zonnestraling. Er wordt dan gezorgd voor schaduw of er zal gekozen worden om in die tijd een binnenactiviteit te doen. In overleg met ouders zal er altijd gebruik gemaakt worden van t-shirts en eventuele hoofdbescherming (pet/muts) tegen het zonlicht. Ook wordt er met hoge temperaturen vaker en meer gedronken met de kinderen. Er worden extra drinkmomenten ingelast en er staat een kan water waaruit kinderen te alle tijden kunnen drinken wanneer zij dit willen. Kinderen onder de twaalf maanden worden niet blootgesteld aan directe zonnestraling.

6.3.3. Stof in verblijfruimtes

Alle aanwezige hoezen kunnen van banken, matrassen en kussens gehaald worden en gewassen worden. Dit gebeurt elke maand. Tevens worden hoezen van kussens en dergelijke direct gewassen wanneer deze zichtbaar verontreinigd zijn.

In het kindercentrum zijn krijtborden aanwezig. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van stofvrij schoolkrijt. Tevens wordt het krijtbord bij reiniging met een natte doek schoon gemaakt om vrijkomend stof te voorkomen.

6.3.4. Spenen en flessen

Ouders zijn in principe zelf verantwoordelijk voor het uitkoken van flessen en eigen spenen. Er zijn spenenbakken aanwezig waarin de spenen buiten gebruik opgeborgen worden. Ieder kind heeft op die manier een eigen vakje in deze bakken en hierin wordt de speen dan ook continu opgeborgen. Er worden in verband met wiegendood geen speenkoorden gebruikt langer dan 10 cm (zie ook: Protocol veilig slapen en wiegendoodpreventie). Ook hebben de kinderen eigen bakjes waarin de flessen en flesvoeding gedaan wordt. Bij het gebruik van spenen of flessen van het kinderdagverblijf worden deze na gebruik gereinigd door de vaatwasser. Ouders worden gevraagd om flessen en spenen te voorzien van naam om wisseling met materiaal van andere kinderen te voorkomen.

7. Rookvrij beleid

Binnen kindercentrum Huize Zeldenrust willen we dat kinderen spelen en slapen in een veilige en gezonde omgeving. Er zijn aanwijzingen dat (jonge) kinderen bij blootstelling aan tabaksrook meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan volwassenen. Niet alleen rechtstreeks meeroken is schadelijk voor kinderen, ook rook die achterblijft in kleding en haren van rokers kan schadelijk zijn. Dit heet derdehands rook. Al zijn kinderen nog zo klein, elk goed voorbeeld helpt voorkomen dat ze roken normaal vinden en later zelf gaan roken.

Kindercentrum Huize Zeldenrust heeft het predicaat 'Gezonde Kinderopvang' en het opstellen en hanteren van een rookvrij beleid sluit hier optimaal bij aan.

Het rookvrije beleid wordt binnen kindercentrum Huize Zeldenrust als volgt gewaarborgd:

- ❖ De gehele binnen- en buitenruimte zijn rookvrij: de ingang en alle ruimten binnen de begrenzing van het kindercentrum.
- ❖ Pedagogisch medewerkers, stagiaires en ondersteunend personeel houden zich aan het rookvrij beleid. Dit betekent dat er door medewerkers, stagiaires en ondersteunend personeel niet voor en tijdens werktijd gerookt mag worden.
- ❖ Het rookvrij beleid is opgenomen in het personeelsbeleid en wordt vermeld bij werving en selectie van nieuwe medewerkers.
- ❖ Alle activiteiten die we op of vanuit het kindercentrum organiseren, zijn rookvrij. Voor zowel de medewerkers, ouders als derden. Dit beleid is voor iedereen hetzelfde.
- ❖ Ook de e-sigaret en nieuwe tabaksproducten passen niet bij een rookvrije kinderopvang. Net als traditionele sigaretten zijn deze producten schadelijk en verslavend.
- ❖ Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van het risico van derdehands rook en handelen daarnaar.
- ❖ Te alle tijden is het zichtbaar dat kindercentrum Huize Zeldenrust een rookvrije organisatie is.

8. Thema's uitgelicht

8.1. Vierogenprincipe

In de Wet Kinderopvang staat beschreven dat alle kinderdagverblijven in de dagopvang, leeftijd 0-4 jarigen, verplicht zijn om te voldoen aan het zogenoemde "vier-ogen-principe".

Wat wordt er bedoeld met vier ogen principe

De definitie zoals opgenomen in de wetgeving: de houder van een kindercentrum organiseert de werkzaamheden op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit betekent dat er altijd een tweede volwassen persoon mee moet kunnen kijken of luisteren met de pedagogisch medewerker. Het betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld. Richtlijnen voor de uitvoering:

- ❖ De uitvoering van het vier ogen principe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- ❖ De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- ❖ Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op hun locatie;

Ogen, oren en transparantie gedurende de dag:

Huize Zeldenrust heeft bij het inrichten van de ruimten er rekening mee gehouden om transparant te kunnen werken. Zo is er veel gebruik gemaakt van glas, waardoor van de ene naar de andere ruimte gekeken kan worden. Deze ramen worden nooit gebruikt om werkjes tegen te hangen, er moet zicht blijven van de ene naar de andere ruimte.

Mochten er geen twee pedagogisch medewerkers op dezelfde groep werken, wordt het vier-ogen-principe gewaarborgd door:

- zicht te houden op elkaar door de glazen deuren en ramen;
- gebruik te maken van ons open-deuren-beleid;
- een meerderjarige stagiaires in te zetten op deze groep;
- regelmatig bij elkaar naar binnen te lopen (ook door leidinggevende);
- deuren bewust open te laten, indien de pedagogische kwaliteit hier niet onder leidt;
- gebruik te maken van babyfoons.

Specifieke situaties

Toiletbezoek en verschon

Waar mogelijk zijn de verschoningplekken in de groep aanwezig of grenzend aan de groep, waardoor er altijd zicht op is. Door middel van glazen deuren en ramen, kan er toezicht gehouden worden wanneer een collega aan het verschon

Slaapmomenten

Bij voorkeur worden kinderen door twee pedagogisch medewerkers naar bed gebracht, hier kan ook eventueel een meerderjarige stagiaire voor ingezet worden. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt het vier-ogen-principe gewaarborgd door:

- deuren open te laten;
- gebruik te maken van babyfoons;
- zicht houden op elkaar door het raam van de slaapkamerdeur.

Uitstapjes

Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en meerderjarige stagiair) bij voorkeur met zijn tweeën op pad. Indien dit i.v.m. het kind aantal niet mogelijk is, wordt er ook wel eens alleen een uitstapje gemaakt. Hierbij wordt de beroepskracht-kind-ratio in acht genomen. Dit is dan in de omgeving waar voldoende sociale controle is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de eendjes, speeltuin, markt, winkel, etc.)

3-uursregeling

In de 3-uursregeling wordt beschreven op welke momenten Huize Zeldenrust afwijkt van de beroepskracht-kind-ratio, deze momenten staan beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Natuurlijk wordt er tijdens deze momenten rekening gehouden met het vier-ogen-principe. Dagelijks wordt er minimaal gestart en geëindigd met één pedagogisch medewerker en één volwassene of wordt er gewerkt met een achterwacht. Hiervoor worden andere pedagogisch medewerkers of de leidinggevende ingezet als achterwacht.

Buiten spelen

Tijdens het buiten spelen zijn pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en een meerderjarige stagiaire) bij voorkeur met zijn tweeën buiten. Alle buitenruimten grenzen aan binnenruimten waar meerdere ramen of deuren met glas in zitten. Wanneer een medewerker alleen buiten is (dit kan ook voorkomen wanneer de pedagogisch medewerker binnen even iemand aan het verschonen is), kan er vanuit binnen zicht gehouden worden op elkaar. Ook vanuit het kantoor kan er zicht gehouden worden op de kinderen en medewerkers buiten. Verschillende groepen zijn ook regelmatig gezamenlijk buiten, waardoor pedagogisch medewerkers samen bij de kinderen buiten kunnen zijn.

20

8.2. Achterwacht

Mocht er in een uitzonderlijk geval een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw zijn met de kinderen, dan zijn er (meerdere) medewerkers telefonisch bereikbaar. In geval van nood kan één van hen direct ingeschakeld worden en zal die persoon binnen maximaal 15 minuten bij het kindercentrum zijn.

De personen die in geval van nood als eerste gebeld zullen worden zijn: Janneke Joosten en Angélique de Römph.

8.3. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag wordt in de Wet Jeugdzorg beschreven als: 'elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen'. Ofwel: Het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- ❖ Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging);
- ❖ Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.);
- ❖ Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting);
- ❖ Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.

Als grensoverschrijdend gedrag incidenteel of regelmatig plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt. Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- ❖ kind en kind (pesten);
- ❖ ouder/verzorger en kind;
- ❖ medewerker (incl. vrijwilligers/stagiaires) en kind;
- ❖ medewerker en medewerker;
- ❖ ouder en medewerker.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- ❖ Alle medewerkers en stagiaires hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- ❖ Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid en dit wordt nageleefd op de locatie.
- ❖ Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- ❖ Er zijn duidelijke afspraken (welke bekend zijn bij de pedagogisch medewerkers) hoe er gehandeld moet worden als kinderen onderling ongewenst gedrag naar elkaar vertonen.
- ❖ Er is een Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld, welke gebruikt wordt wanneer kindermishandeling of -verwaarlozing wordt vermoed.
- ❖ Medewerkers kennen de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- ❖ Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- ❖ In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- ❖ Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- ❖ Indien zich er incidenten voordoen met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag, zal per casus bekeken worden en in overleg met de directie aangepakt worden.

9. ARBO

Fysieke belasting:

Fysieke belasting kan leiden tot gezondheidsklachten, verzuim of uitval bij medewerkers.

Medewerkers in de kinderopvang hebben te maken met veel lichamelijke inspanning. Ze tillen kleine kinderen uit lage bedjes, geven flesvoeding op schoot, spelen actief met kinderen buiten, zwaaien ouders uit met een kind op de arm, etc. Deze inspanning kan klachten veroorzaken. Een andere oorzaak van klachten is de ongunstige werkhouding die een medewerker vaak aanneemt tijdens haar werk. Zoals tijdens het instoppen van de kinderen voor het slapen en het bukken en reiken bij de begeleiding tijdens het eten. De inrichting van een werkplek heeft veel invloed op deze werkhouding. I.v.m. de visie is er binnen ons kindercentrum voor gekozen om kinderen wanneer zij kunnen lopen aan lage tafels te laten zitten. Belangrijk in de praktijk is dat lopende kinderen niet en anders zo min mogelijk getild hoeven te worden.

Waar mogelijk wordt er gebruik gemaakt van opstapjes, trapjes, etc. Als je toch een kind moet tillen, doe dat zoveel mogelijk vanuit je benen en niet vanuit je rug.

Hygiënisch werken

Bacteriën en virussen In de kinderopvang zitten veel kinderen bij elkaar. Het onderlinge contact is intensief, zowel tussen kinderen onderling, als tussen werknemers en kinderen. Er wordt gestoeid, geknuffeld, geniesd en verschoond. Bacteriën en virussen kunnen zich daardoor gemakkelijk verspreiden. Werknemers in de kinderopvang kunnen door het intensieve contact sneller in aanraking komen met allerlei bacteriën en virussen. Hierdoor lopen zij een relatief grote kans om ziek te worden. In het personeelsbeleid en in dit veiligheid- en gezondheidsbeleid staat beschreven op welke manier wij hygiënisch werken om eventuele verspreiding te voorkomen.

10. EHBO regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie zijn bijna alle medewerkers in het bezit van een EHBO voor kinderen.

Deze medewerkers hebben allen het certificaat Eerste Hulp aan Kinderen van het Oranje Kruis behaald via Weijs en Hoofd Opleidingen in Horst. Jaarlijks wordt deze scholing herhaald en worden de medewerkers die nog niet volledig geschoold zijn hierin mee genomen.

11. Beleidscyclus, communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Zij zullen immers vaak ook signaleren wanneer er op het gebied van veiligheid of gezondheid iets in het beleid of in de praktijk aangepast dient te worden.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via de nieuwsbrief en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders, worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief of in een aparte mail opgenomen.

12. Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden in onze klachtenregeling.